

HASLER, A. D. (Ed.) 1975 — Coupling of land and water systems — Ecological studies 10, Springer—Verlag, Berlin — Heidelberg — New York, 309 pp.

Ukazał się kolejny, 10 tom „Ecological studies”. Zawiera on materiały prezentowane na sympozjum pt. „Wzajemne zależności między ekosystemami lądowymi i wodnymi”, które odbyło się w ramach XVIII Międzynarodowego Kongresu Limnologicznego (Leningrad 1971). Kongres zorganizowany był przez Międzynarodowe Towarzystwo Limnologiczne (SIL), inicjatorem i współorganizatorem sympozjum było Międzynarodowe Towarzystwo Ekologiczne (INTECOL).

Opublikowana książka składa się z 12 rozdziałów, odpowiadających jednemu lub kilku referatom wygłoszonym na sympozjum. Omawiane zagadnienia dotyczą szerokiego zakresu problematyki zależności wzajemnych między ekosystemami.

Przeważająca część autorów zbioru jest limnologami. Decyduje to o głównej problematyce przedstawionych badań, którą są wpływy zlewni na funkcjonowanie ekosystemów wodnych.

W merytorycznym wstępie do książki A. D. Hasler (redaktor całości) i L. Tonolii wskazują na te momenty rozwoju limnologii, w których uwzględniano i podkreślano znaczenie wpływu zlewni na ekosystemy wodne. Zwracają uwagę na znaczenie tego wpływu, spotęgowane w obecnej dobie działaniem człowieka.

Prezentowane w książce badania prowadzone były w różnych częściach świata (Europa, Afryka, Ameryka Północna, Ameryka Południowa). Pozwala to na porównawcze prześledzenie omawianych procesów w zależności od warunków klimatycznych, mających decydujące znaczenie w krążeniu wody i soli pokarmowych w obrębie zlewni. Książka zawiera szereg modeli dobrze ilustrujących krążenie substancji w krajobrazie.

Poruszane w książce problemy szczegółowe są bardzo zróżnicowane. Między innymi omówiono następujące zagadnienia:

- Krążenie wody i substancji mineralnych w zlewniach rzecznych;
- Źródła substancji mineralnych i ich bilanse w zbiornikach zaporowych;
- Wpływ bagien na jakość wody;
- Procesy zachodzące w strefie styku ląd—woda (erozja, akumulacja, produkcja i destrukcja);
- Wpływ antropogenicznych zmian w zlewni na charakter wód występujących w niej;
- Rola zwierząt w krążeniu materii między różnymi ekosystemami;
- Funkcjonowanie namorzynów, ze szczególnym uwzględnieniem procesów produkcji.

Inicjatywę zorganizowania sympozjum na temat zależności wzajemnych między systemami lądowymi i wodnymi oraz opublikowanie materiałów w ramach szeroko znanej serii wydawniczej „Ecological studies” należy przyjąć z dużym uznaniem. W obecnej dobie wzrastającego zainteresowania wieloekosystemowymi układami ekologicznymi, rozwijania badań ekologii krajobrazu, problemy poruszane w omawianej książce są szczególnie aktualne.

E. Pieczyńska